

Suvestinė redakcija nuo 2017-05-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [45-1490](#), i. k. 1032250ISAK000V-791

Nauja redakcija nuo 2017-05-01:

Nr. [V-1420](#), 2016-12-08, paskelbta TAR 2016-12-13, i. k. 2016-28746

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 50:2016 „VISĄ ŽMOGAUS KŪNĄ VEIKIANTI VIBRACIJA: DIDŽIAUSI LEIDŽIAMY DYDŽIAI IR MATAVIMO REIKALAVIMAI GYVENAMOSIOSE, SPECIALIOSIOSE IR VISUOMENINĖSE PATALPOSE“ PATVIRTINIMO

2003 m. gruodžio 31 d. Nr. V-791

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 16 straipsnio 1 dalimi:

1. T v i r t i n u Lietuvos higienos normą HN 50:2016 „Visą žmogaus kūną veikianti vibracija: didžiausi leidžiami dydžiai ir matavimo reikalavimai gyvenamosiose, specialiosiose ir visuomeninėse patalpose“ (pridedama).

2. P a v e d u šio įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

JUOZAS OLEKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 31 d.
įsakymu Nr. V-791
(Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro 2016 m. gruodžio 9 d.
įsakymo Nr. V-1420
redakcija)

**LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN 50:2016 „VISĄ ŽMOGAUS KŪNĄ VEIKIANČI
VIBRACIJA: DIDŽIAUSI LEIDŽIAMY DYDŽIAI IR MATAVIMO REIKALAVIMAI
GYVENAMOSIOSE, SPECIALIOSIOSE IR VISUOMENINĖSE PATALPOSE“**

**I SKYRIUS
TAKYMO SRITIS**

1. Ši higienos norma nustato visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos didžiausius leidžiamus dydžius gyvenamosiose, specialiosiose ir visuomeninėse patalpose, kuriose žmonės veikia arba gali veikti visą žmogaus kūną veikiančią vibraciją, ir taikoma šios vibracijos poveikiui visuomenės sveikatai vertinti:

- 1.1. atliekant vykdomos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimą;
- 1.2. vertinant ūkinės veiklos sąlygų atitiktį visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimams išduodant leidimą-higienos pasą;
- 1.3. statinių statybos proceso metu;
- 1.4. vertinant statinių inžinerinių sistemų atitiktį visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimams;
- 1.5. vykdant valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę dėl ūkio subjektų ir asmenų vykdomos ūkinės veiklos, jų eksploatuojamų ir (arba) prižiūrimų inžinerinių statinių ar statinių inžinerinių sistemų skleidžiamos visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos.

2. Ši higienos norma yra privaloma ūkio subjektams ir asmenims, vykdantiems veiklą, susijusią su šios higienos normos 1 punkte nurodytomis procedūromis ir procesais, valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę vykdančioms visuomenės sveikatos priežiūros įstaigoms, kitoms valstybės ir savivaldybių institucijoms, kurios pagal teisės aktus įgaliotos atlikti visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos kontrolę.

3. Ši higienos norma netaikoma paties asmens keliamos ir jį veikiančios vibracijos, vibracijos darbo vietose ir transporto priemonių viduje esančios vibracijos, buitinių prietaisų keliamos vibracijos vertinimo atvejais.

**II SKYRIUS
NUORODOS**

4. Teisės aktai ir dokumentai, į kuriuos pateiktos nuorodos šioje higienos normoje:
 - 4.1. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas;
 - 4.2. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymas;
 - 4.3. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“;
 - 4.4. Lietuvos standartas LST EN ISO 8041:2005 „Žmogaus reakcija į vibraciją. Matavimo aparatūra“ (tapatus ISO 8041:2005) (toliau – Lietuvos standartas LST EN ISO 8041:2005);

4.5. Lietuvos standartas LST ISO 2631-1:2004 „Mechaniniai virpesiai ir smūgiai. Vibracijos, veikiančios visą žmogaus kūną, poveikio įvertinimas. 1 dalis. Bendrieji reikalavimai“ (tapatus ISO 2631-1:1997) (toliau – Lietuvos standartas LST ISO 2631-1:2004);

4.6. Tarptautinis standartas ISO 2631-2:2003 „Mechaniniai virpesiai ir smūgiai. Vibracijos, veikiančios visą žmogaus kūną, poveikio įvertinimas. 2 dalis Vibracija pastatuose (nuo 1 iki 80 Hz)“ (toliau – tarptautinis standartas ISO 2631-2:2003);

4.7. Lietuvos standartas LST ISO 5805:2004 „Mechaniniai virpesiai ir smūgiai. Poveikis žmogui. Terminai ir apibrėžimai“ (tapatus ISO 5805:1997);

4.8. Lietuvos standartas LST EN 12096:2001 „Mechaniniai virpesiai. Vibracijų spinduliuotės verčių deklaravimas ir patikra“ (toliau – Lietuvos standartas LST EN 12096:2001).

III SKYRIUS SĄVOKOS IR JŲ APIBRĖŽTYS

5. Šioje higienos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

5.1. **Buitinis prietaisas** – buitinėms namo gyventojų reikmėms tenkinti reikalingas nestacionarus prietaisas ar jo sudėtinė dalis, nepriskiriami prie namo inžinerinių sistemų.

5.2. **Gyvenamosios patalpos** – patalpos, kurios pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastrę įrašytus duomenis laikomos gyvenamosios paskirties patalpomis.

5.3. **Impulsinė vibracija** – vibracija, susidedanti iš vieno ar kelių vibracinių smūgių, kurių trukmė yra trumpesnė kaip 1 sekundė.

5.4. **Kintanti vibracija** – vibracija, kurios kontroliuojamo parametro dydis nuolat kinta.

5.5. **Leidžiamas vibracijos dydis** – vibracijos dydis, kuris, veikdamas žmogų visą gyvenimą, nesukelia sveikatos sutrikimų ar ligos.

5.6. **Nepastovi vibracija** – vibracija, kurios kontroliuojamo parametro dydis keičiasi du ir daugiau kartų (6 dB) per 1 minutę.

5.7. **Pastovi vibracija** – vibracija, kurios kontroliuojamo parametro dydis keičiasi mažiau nei du kartus (6 dB) per 1 minutę.

5.8. **Plačiajuostė vibracija** – vibracija, kurios kontroliuojamo parametro dydis 1/3 oktavos dažnių juostoje šešis kartus (15 dB) ir mažiau viršija dydžius gretimose 1/3 oktavos dažnių juostose.

5.9. **Siaurajuostė vibracija** – vibracija, kurios kontroliuojamo parametro dydis 1/3 oktavos dažnių juostoje daugiau kaip šešis kartus (15 dB) viršija dydžius gretimose 1/3 oktavos dažnių juostose.

5.10. **Specialiosios patalpos** – pastatų, kurie pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastrę įrašytus duomenis laikomi specialiosios paskirties pastatais, patalpos, skirtos apgyvendinti kariams karo tarnybos laikotarpiu ar suimtiesiems ir nuteistiesiems bausmės vykdymo laikotarpiu.

5.11. **Vibracijos pagreitis** – virpesių greičio pokytis laiko atžvilgiu (m/s^2), vertinamas pagal vibracijų pagreičio vidutinę kvadratinę vertę.

5.12. **Vibracijos greitis** – virpesių pokytis laiko atžvilgiu (m/s), vertinamas pagal vibracijų greičio vidutinę kvadratinę vertę.

5.13. **Visuomeninės patalpos** – patalpos, kurios pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastrę įrašytus duomenis laikomos viešbučių, mokslo (išskyrus institutų ir mokslinio tyrimo įstaigų, observatorijų, meteorologijos stočių ir laboratorijų patalpas), gydymo, poilsio (išskyrus kempingų pastatuose ir medžioklės nameliuose įrengtas patalpas) paskirties patalpomis.

5.14. **Viso kūno svertinis pagreitis a_{wx} , a_{wy} , a_{wz} ir a_w** – pagreitis matavimo taške, nustatytas matavimo metu naudojant svertinius filtras pagal Lietuvos standartą LST ISO 2631-1:2004 [4.5]. Šis rodiklis išreiškiamas m/s^2 .

5.15. **Visą žmogaus kūną veikianti vibracija** – vibracijos [smūgiai], perduodami visam kūnui, dažniausiai per kūno plotus (pvz., sėdmenis, padus, nugarą), susiliečiančius su vibruojančiu (ar patiriančiu impulsą) atraminiu sąlyčio paviršiumi [4.5, 4.7].

5.16. Kitos šioje higienos normoje taikomos sąvokos ir jų apibrėžtys atitinka šios higienos normos 4 punkte nurodytuose teisės aktuose ir dokumentuose apibrėžtas sąvokas.

IV SKYRIUS VISĄ ŽMOGAUS KŪNĄ VEIKIANČIOS VIBRACIJOS KLASIFIKACIJA IR VERTINIMAS

6. Pagal tai, kokia kryptimi vibracija veikia žmogaus kūną, ji skirstoma į tris ortogonalias ašis:

- 6.1. horizontaliai nuo nugaros krūtinės link (X ašis);
- 6.2. horizontaliai – iš dešinės į kairę (Y ašis);
- 6.3. vertikaliai – nuo kojų galvos link (Z ašis).

7. Visą žmogaus kūną veikianti vibracija gyvenamosiose, specialiosiose ir visuomeninėse patalpose įvertinama matavimo ir (ar) papildomo skaičiavimo būdu taikant Lietuvos standarto LST ISO 2631-1:2004 [4.5] nuostatas. Visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos įvertinimas turi būti atliekamas kiekvienos vibracijos veikimo krypties. Atskirais atvejais (kai žmogaus padėtis patalpoje keičiasi) visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos vertinimas atliekamas pagal vibracijos veikimo krypčių atstojamąją ar didžiausio veikimo kryptį.

8. Visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos intensyvumas turi būti vertinamas pagal pagreičio vidutinę kvadratinę reikšmę a_{vkr} (toliau – pagreičio dydis) ar pagreičio lygį L_a (toliau – pagreičio lygis).

9. Visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos higieninis vertinimas turi būti atliekamas nuo 1 Hz iki 80 Hz dažnių juostose.

10. Visą žmogaus kūną veikianti plačiajuostė vibracija turi būti vertinama pagal normuojamus dydžius visose 1/3 oktavos dažnių juostose su vidutiniais geometriniais dažniais, išreikštais hercais: 1; 1,25; 1,6; 2; 2,5; 3,15; 4; 5; 6,3; 8; 10; 12,5; 16; 20; 25; 31,5; 40; 50; 63; 80.

11. Visą žmogaus kūną veikianti siaurajuostė vibracija vertinama pagal normuojamus dydžius 1/3 oktavos dažnių juostose su vidutiniais geometriniais dažniais, išreikštais hercais: 1; 2; 4; 5; 8; 16; 31,5; 63.

12. Visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos pagreičio didžiausi leidžiami dydžiai ir lygiai pateikti 1 lentelėje, visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos greičio didžiausi leidžiami dydžiai ir lygiai pateikti 2 lentelėje.

1 lentelė. Visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos pagreičio didžiausi leidžiami dydžiai m/s^2 ir lygiai dB.

1/3 oktavos juostų vidutinis geometrinis dažnis, Hz	Didžiausias leidžiamas pagreičio dydis $a_{vkr}, m/s^2$			Didžiausias leidžiamas pagreičio lygis L_a, dB		
	Z kryptyje	X ir Y kryptyse	pagal krypčių atstojamąją	Z kryptyje	X ir Y kryptyse	pagal krypčių atstojamąją
1	2	3	4	5	6	7
1,00	$1,00 \cdot 10^{-2}$	$3,60 \cdot 10^{-3}$	$3,60 \cdot 10^{-3}$	80	71	71
1,25	$8,90 \cdot 10^{-3}$	$3,60 \cdot 10^{-3}$	$3,60 \cdot 10^{-3}$	79	71	71
1,60	$8,00 \cdot 10^{-3}$	$3,60 \cdot 10^{-3}$	$3,60 \cdot 10^{-3}$	78	71	71
2,00	$7,00 \cdot 10^{-3}$	$3,60 \cdot 10^{-3}$	$3,60 \cdot 10^{-3}$	77	71	71
2,50	$6,30 \cdot 10^{-3}$	$4,51 \cdot 10^{-3}$	$3,72 \cdot 10^{-3}$	76	73	71
3,15	$5,70 \cdot 10^{-3}$	$5,68 \cdot 10^{-3}$	$3,87 \cdot 10^{-3}$	75	75	72
4,00	$5,00 \cdot 10^{-3}$	$7,21 \cdot 10^{-3}$	$4,07 \cdot 10^{-3}$	74	77	72
5,00	$5,00 \cdot 10^{-3}$	$9,02 \cdot 10^{-3}$	$4,30 \cdot 10^{-3}$	74	79	73

6,30	$5,00 \cdot 10^{-3}$	$1,14 \cdot 10^{-2}$	$4,60 \cdot 10^{-3}$	74	81	73
8,00	$5,00 \cdot 10^{-3}$	$1,44 \cdot 10^{-2}$	$5,00 \cdot 10^{-3}$	74	83	74
10,00	$6,30 \cdot 10^{-3}$	$1,80 \cdot 10^{-2}$	$6,30 \cdot 10^{-3}$	76	85	76
12,50	$7,81 \cdot 10^{-3}$	$2,25 \cdot 10^{-2}$	$7,80 \cdot 10^{-3}$	78	87	78
16,00	$1,00 \cdot 10^{-2}$	$2,89 \cdot 10^{-2}$	$1,00 \cdot 10^{-2}$	80	89	80
20,00	$1,25 \cdot 10^{-2}$	$3,61 \cdot 10^{-2}$	$1,25 \cdot 10^{-2}$	82	91	82
25,00	$1,56 \cdot 10^{-2}$	$4,51 \cdot 10^{-2}$	$1,56 \cdot 10^{-2}$	84	93	84
31,50	$1,97 \cdot 10^{-2}$	$5,68 \cdot 10^{-2}$	$1,97 \cdot 10^{-2}$	86	95	86
40,00	$2,50 \cdot 10^{-2}$	$7,21 \cdot 10^{-2}$	$2,50 \cdot 10^{-2}$	88	97	88
50,00	$3,13 \cdot 10^{-2}$	$9,02 \cdot 10^{-2}$	$3,13 \cdot 10^{-2}$	90	99	90
63,00	$3,94 \cdot 10^{-2}$	$1,14 \cdot 10^{-1}$	$3,94 \cdot 10^{-2}$	92	101	92
80,00	$5,00 \cdot 10^{-2}$	$1,44 \cdot 10^{-1}$	$5,00 \cdot 10^{-2}$	94	103	94
Koreguotas dydis ir lygis	$5,00 \cdot 10^{-3}$	$3,60 \cdot 10^{-3}$	–	74	71	–

Pastaba. Dydžiai vienos oktavos dažnių juostose paryškinti.

2 lentelė. Visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos greičio didžiausi leidžiami dydžiai m/s ir dB.

1/3 oktavos juostų vidutinis geometrinis dažnis, Hz	Didžiausias leidžiamas greičio dydis V_{vkr} , m/s			Didžiausias leidžiamas greičio lygis L_v , dB		
	Z kryptyje	X ir Y kryptyse	pagal krypčių atstojamąją	Z kryptyje	X ir Y kryptyse	pagal krypčių atstojamąją
1	2	3	4	5	6	7
1,00	$1,59 \cdot 10^{-3}$	$5,73 \cdot 10^{-4}$	$5,73 \cdot 10^{-4}$	90	81	81
1,25	$1,13 \cdot 10^{-3}$	$4,58 \cdot 10^{-4}$	$4,58 \cdot 10^{-4}$	87	79	79
1,60	$7,96 \cdot 10^{-4}$	$3,58 \cdot 10^{-4}$	$3,58 \cdot 10^{-4}$	84	77	77
2,00	$5,57 \cdot 10^{-4}$	$2,87 \cdot 10^{-4}$	$2,87 \cdot 10^{-4}$	81	75	75
2,50	$4,01 \cdot 10^{-4}$	$2,87 \cdot 10^{-4}$	$2,37 \cdot 10^{-4}$	78	75	74
3,15	$2,88 \cdot 10^{-4}$	$2,87 \cdot 10^{-4}$	$1,95 \cdot 10^{-4}$	75	75	72
4,00	$1,99 \cdot 10^{-4}$	$2,87 \cdot 10^{-4}$	$1,62 \cdot 10^{-4}$	72	75	70
5,00	$1,59 \cdot 10^{-4}$	$2,87 \cdot 10^{-4}$	$1,36 \cdot 10^{-4}$	70	75	69
6,30	$1,26 \cdot 10^{-4}$	$2,87 \cdot 10^{-4}$	$1,16 \cdot 10^{-4}$	68	75	67
8,00	$9,95 \cdot 10^{-5}$	$2,87 \cdot 10^{-4}$	$9,95 \cdot 10^{-5}$	66	75	66
10,00	$9,95 \cdot 10^{-5}$	$2,87 \cdot 10^{-4}$	$9,95 \cdot 10^{-5}$	66	75	66
12,50	$9,95 \cdot 10^{-5}$	$2,87 \cdot 10^{-4}$	$9,95 \cdot 10^{-5}$	66	75	66
16,00	$9,95 \cdot 10^{-5}$	$2,87 \cdot 10^{-4}$	$9,95 \cdot 10^{-5}$	66	75	66
20,00	$9,95 \cdot 10^{-5}$	$2,87 \cdot 10^{-4}$	$9,95 \cdot 10^{-5}$	66	75	66
25,00	$9,95 \cdot 10^{-5}$	$2,87 \cdot 10^{-4}$	$9,95 \cdot 10^{-5}$	66	75	66
31,50	$9,95 \cdot 10^{-5}$	$2,87 \cdot 10^{-4}$	$9,95 \cdot 10^{-5}$	66	75	66
40,00	$9,95 \cdot 10^{-5}$	$2,87 \cdot 10^{-4}$	$9,95 \cdot 10^{-5}$	66	75	66
50,00	$9,95 \cdot 10^{-5}$	$2,87 \cdot 10^{-4}$	$9,95 \cdot 10^{-5}$	66	75	66
63,00	$9,95 \cdot 10^{-5}$	$2,87 \cdot 10^{-4}$	$9,95 \cdot 10^{-5}$	66	75	66
80,00	$9,95 \cdot 10^{-5}$	$2,87 \cdot 10^{-4}$	$9,95 \cdot 10^{-5}$	66	75	66

Koreguotas dydis ir lygis	$9,95 \cdot 10^{-5}$	$2,87 \cdot 10^{-4}$	–	66	75	–
Pastaba. Dydžiai vienos oktavos dažnių juostose paryškinti.						

13. Dienos metu (nuo 7.00 val. iki 19.00 val.) visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos pagreičio didžiausi leidžiami dydžiai ir lygiai (išskyrus lignoninėse) didinami 1,8 karto (5 dB).

14. Visą žmogaus kūną veikiančios nepastovios vibracijos pagreičio didžiausi leidžiami dydžiai ir lygiai mažinami 3,15 karto (10 dB).

15. Visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos, kurios veikimas susijęs su laikiniais statybos darbais, avarijų likvidavimu, pagreičio didžiausi leidžiami dydžiai ir lygiai didinami 3,15 karto (10 dB).

V SKYRIUS

VISĄ ŽMOGAUS KŪNĄ VEIKIANČIOS VIBRACIJOS MATAVIMO REIKALAVIMAI

16. Visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos dydžiai matuojami naudojant Lietuvos standarto LST EN ISO 8041:2005 [4.4] reikalavimus atitinkančius vibracijos matavimo prietaisus.

17. Vibracijos matavimo prietaisai turi būti periodiškai tikrinami Lietuvos standarte LST EN 12096:2001 [4.8] nustatyta tvarka.

18. Vibracijos matavimo prietaisai turi būti eksploatuojami pagal prietaisų gamintojų pateiktas instrukcijas.

19. Visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos dydžiai matuojami vadovaujantis Lietuvos standartu LST ISO 2631-1:2004 [4.5] ir tarptautiniu standartu ISO 2631-2:2003 [4.6].

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-1420](#), 2016-12-08, paskelbta TAR 2016-12-13, i. k. 2016-28746

1 priedas. Neteko galios nuo 2017-05-01

Priedo naikinimas:

Nr. [V-1420](#), 2016-12-08, paskelbta TAR 2016-12-13, i. k. 2016-28746

2 priedas. Neteko galios nuo 2017-05-01

Priedo naikinimas:

Nr. [V-1420](#), 2016-12-08, paskelbta TAR 2016-12-13, i. k. 2016-28746

Patvirtinta. Neteko galios nuo 2005-07-24

Priedo naikinimas:

Nr. [V-585](#), 2005-07-15, Žin. 2005, Nr. 89-3349 (2005-07-23), i. k. 1052250ISAK000V-585

1 priedas. Neteko galios nuo 2005-07-24

Priedo naikinimas:

Nr. [V-585](#), 2005-07-15, Žin. 2005, Nr. 89-3349 (2005-07-23), i. k. 1052250ISAK000V-585

2 priedas. Neteko galios nuo 2005-07-24

Priedo naikinimas:

Nr. [V-585](#), 2005-07-15, Žin. 2005, Nr. 89-3349 (2005-07-23), i. k. 1052250ISAK000V-585

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-585](#), 2005-07-15, Žin., 2005, Nr. 89-3349 (2005-07-23), i. k. 1052250ISAK000V-585

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. V-791 "Dėl Lietuvos higienos normų HN 50:2003 "Visą žmogaus kūną veikianti vibracija: didžiausi leidžiami dydžiai ir matavimo

reikalavimai gyvenamuosiuose bei visuomeniniuose pastatuose" ir HN 51:2003 "Visą žmogaus kūną veikianti vibracija: didžiausi leidžiami dydžiai ir matavimo reikalavimai darbo vietose" patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1420](#), 2016-12-08, paskelbta TAR 2016-12-13, i. k. 2016-28746

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. V-791 „Dėl Lietuvos higienos normų HN 50:2003 „Visą žmogaus kūną veikianti vibracija: didžiausi leidžiami dydžiai ir matavimo reikalavimai gyvenamuosiuose bei visuomeniniuose pastatuose“ ir HN 51:2003 „Visą žmogaus kūną veikianti vibracija: didžiausi leidžiami dydžiai ir matavimo reikalavimai darbo vietose“ patvirtinimo“ pakeitimo